

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku
pracy

Rady Dialogu Społecznego

z dnia 8 lipca 2020 r.

Przewodniczący: Leszek Miętek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

W posiedzeniu wzięli udział: pani Alina Nowak Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny Pracy i Polityki Społecznej; pan Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych; przedstawiciele Ministerstwa Finansów, przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju, eksperci, zaproszeni goście oraz członkowie Zespołu.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Zespołu w dniu 18.06.2020.
3. Dyskusja w sprawie sytuacji w przemyśle motoryzacyjnym wywołanej pandemią
4. Sprawy różne

Ad. 1

Leszek Miętek OPZZ odniósł się do braku powołania członka Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS z ramienia Ministerstwa Aktywów Państwowych i kolejnej nieobecności stałej członkini Zespołu z ramienia Ministerstwa Rozwoju.

Zatwierdzono proponowany porządek obrad posiedzenia Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS.

Ad. 2

Przyjęto protokół z posiedzenia Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy w dniu 18 czerwca 2020 r.

Leszek Miętek OPZZ odnosząc się do deklaracji strony rządowej z posiedzenia Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy w dniu 18 czerwca 2020 r. poruszył kwestię wznowienia prac Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. Energetyki oraz Trójstronnych Zespołów działających w obszarze górnictwa. Przypomniął o braku powołania Przewodniczącego ze strony rządowej.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu MAP poinformował o wyznaczeniu przedstawicieli do prac w Trójstronnych Zespołach Branżowych. Zadeklarował, że spotkania w ramach omawianych Zespołów zostaną zorganizowane do końca lipca 2020 r.

Leszek Miętek OPZZ poinformował o przyjęciu przez Zespół ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS stanowiska strony pracowników i strony pracodawców w sprawie pogarszającej się kondycji finansowej przedsiębiorstw energochłonnych, które następnie zostało również przyjęte przez stronę pracowników i stronę pracodawców Rady Dialogu Społecznego. Poruszył również kwestię Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym, które nie otrzymało poparcia ZPP. Przewodniczący zapytał, czy dla ZPP ważniejsze było wykreślenie promowania umów o pracę w PLL LOT od wszystkich innych postulatów ważnych dla firm transportowych, bo przez ten jeden punkt ZPP odrzuciło w głosowaniu całe stanowisko.

Jakub Bińkowski ZPP wyjaśnił brak poparcia dla stanowiska, który był spowodowany nieuwzględnieniem uwag do części dotyczącej transportu kolejowego oraz spółki PLL LOT przekazanych przez ZPP. Szczególną uwagę zwrócił na konieczność wypracowania stanowiska, które będzie odnosić się do wsparcia całego sektora transportu, bez rekomendacji dla konkretnych spółek działających w tym obszarze.

Leszek Miętek OPZZ stwierdził, że dla wielu firm transportowych z uwagi na sytuację związaną z pandemią pomoc państwa jest nieodzowna a postulaty zawarte w Stanowisku są konieczne do zrealizowania i nie możemy dopuścić, żeby przez upór i nieodpowiedzialność jednej organizacji pracodawców RDS nie przyjęła stanowiska, dlatego zasygnalizował planowane wystąpienie do pana Andrzeja Malinowskiego Przewodniczącego RDS z prośbą

o ponowne poddanie pod głosowanie na najbliższym posiedzeniu plenarnym RDS Uchwały nr 87 strony pracowników i strony pracodawców RDS w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym. Jednocześnie odniósł się do zgłoszonych przez Ministerstwo Aktywów Państwowych uwag do omawianego stanowiska Zespołu oraz kwestii jego przyjęcia w formie dokumentu trójstronnego. Niezrozumiałą jest sytuacja, w której strona rządowa wnosi uwagi do Stanowiska a na pytanie, czy po ich uwzględnieniu strona rządowa przystąpi do Stanowiska odpowiedź była negatywna.

Alina Nowak Podsekretarz Stanu MRPiPS poprosiła o omówienie procedury dotyczącej przyjęcia trójstronnego stanowiska w punkcie porządku obrad dotyczącym spraw różnych.

Ad. 3

Leszek Miętek OPZZ przedstawił sytuację branży motoryzacyjnej spowodowaną pandemią koronawirusa. Podkreślił, że jest to sektor, w którym pracuje około 400 tysięcy pracowników. Zaznaczył, że eksport branży motoryzacyjnej stanowi około 14% ogólnego eksportu Polski. Poinformował o zapowiedziach zwolnień oraz ograniczeń produkcji w przedsiębiorstwach związanych z omawianą branżą.

Paweł Widel Konfederacja Lewiatan opisał sytuację w jakiej znalazł się przemysł motoryzacyjny. Jako przykład podał produkcję sprzedaną PKD 29 w Polsce, która w kwietniu 2020 r. w porównaniu do kwietnia 2019 r. spadła o 78%. Wskazał, że aktualny kryzys nie dotyczy jedynie producentów, ale także dostawców. Podkreślił globalny wymiar problemów oraz dużą redukcję popytu w branży motoryzacyjnej. Odniósł się do czasowego zamknięcia produkcji oraz konieczności wypłaty świadczeń postojowych dla pracowników. Przekazał informację o planowanej redukcji zatrudnienia w niektórych zakładach omawianego sektora. Odniósł się również do wysokich kosztów, jakie pracodawcy ponoszą w związku ze środkami ochrony pracowników przed koronawirusem. Zaznaczył, że dzięki Tarczy antykryzysowej większość pracodawców skorzystała z dopłat do świadczenia postojowego, jednocześnie postulując o wprowadzenie na stałe wskazanej dopłaty do polskiego porządku prawnego. Przedstawił wyzwanie, z którym będzie musiała zmierzyć się branża motoryzacyjna – maksymalizacja efektywności produkcji i sprzedaży przy jak największym ograniczeniu kosztów. Zaproponował wprowadzenie dopłat do zakupu nowych samochodów pod warunkiem złomowania starego auta. Odniósł się do planu Europejski Zielony Ład, zgodnie z którym producenci, również motoryzacyjni, będą musieli dostosować produkcję do przepisów i wskaźników dotyczących emisji. W tym kontekście zwrócił się do strony rządowej z prośbą

o rozszerzenie wsparcia w ramach programu dofinansowania zakupu pojazdów nisko i zeroemisyjnych, który jest aktualnie skierowany tylko do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej na zakup pojazdów o wartości do 125 tysięcy złotych brutto. Zawniósł także do strony rządowej o możliwość przesunięcia wejścia w życie przepisów związanych z europejskim standardem emisji spalin dla pojazdów, odnosząc się do braku możliwości zbycia w 2021 roku pojazdów wyprodukowanych w 2020 roku. Zaproponował, aby wprowadzone w związku z pandemią przepisy dotyczące uelastycznienia czasu pracy zostały wprowadzone do Kodeksu pracy. Wymienił przepisy w zakresie: rozliczania czasu pracy w okresie do 12 miesięcy, skrócenia czasu pracy oraz pracy zdalnej. W kwestii spełnienia norm klimatycznych zwrócił uwagę na brak kompleksowego programu wsparcia dla przedsiębiorców dotyczących zmian w sferze produkcji oraz szkoleń pracowników.

Leszek Miętek OPZZ zwrócił się do przedstawicieli Konfederacji Lewiatan z prośbą o przygotowanie projektu stanowiska Zespołu w sprawie problemów branży motoryzacyjnej.

Zbigniew Gryglas Podsekretarz Stanu MAP zaznaczył, iż Skarb Państwa ma niewielkie udziały w sektorze motoryzacyjnym. Wskazał, że po rozpoczęciu aktualnego kryzysu oczekiwał, iż Unia Europejska zmodyfikuje swoje podejście do tzw. pakietu klimatycznego. Poinformował o pracy strony rządowej nad rozwiązaniami dotyczącymi transformacji klimatycznej. Przekazał informację o pracach Ministerstwa Klimatu nad strategicznym dokumentem „Polityka energetyczna Polski”, w którym znajdują się szczegółowe kierunki transformacji gospodarki. Pozytywnie odniósł się do propozycji wydłużenia terminu wejścia w życie regulacji związanych z normami emisji. Wyraził zainteresowanie możliwością wprowadzenia do Kodeksu pracy zmian w zakresie elastyczności rozliczania czasu pracy, argumentując że skutki kryzysu wywołanego pandemią będą widoczne w gospodarce przez wiele kolejnych miesięcy, a nawet lat.

Monika Krupa-Leończyk MR zgodziła się z wypowiedziami na temat głębokiego kryzysu w sektorze motoryzacyjnym. Jednocześnie podkreśliła, że kryzys związany z pandemią koronawirusa dotyka również inne dziedziny gospodarki. Wskazała, że po dużej zapasności wielkości produkcji w kwietniu, branże stopniowo poprawiają swoje wyniki. Pozytywnie oceniła sytuację polskiej gospodarki na tle innych krajów europejskich. Podkreśliła, że z uwagi na powiązania sektora motoryzacyjnego łańcuchami wartości z innymi krajami, trudno jest znaleźć rozwiązanie pomocowe, które jednoznacznie przyczyni się do poprawy jego sytuacji. Poinformowała o pracach Ministerstwa Rozwoju w zakresie rozszerzenia programu

dofinansowania na zakup nowych aut. Wskazała, iż Ministerstwo Klimatu pracuje nad strategią wodorową państwa.

Mirosław Grzybek OPZZ podkreślił, że bez pomocy ze strony rządowej w sektorze motoryzacyjnym może zostać zwolnionych ok.40-50 tysięcy pracowników. W odniesieniu do propozycji wydłużenia okresów rozliczeniowych czasu pracy, zastrzegł konieczność jednoczesnego wprowadzenia gwarancji zatrudnienia pracowników.

Jarosław Lange NSZZ „Solidarność” odniósł się do kwestii zmian w zakresie prawa pracy. Przypomniał o projekcie ustawy antykryzysowej, który został wypracowany przez partnerów społecznych wraz ze stroną rządową w trakcie kryzysu gospodarczego w latach 2008-2009. Wskazał na brak prac w ramach Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. Branży Motoryzacyjnej. Podkreślił, że doraźne rozwiązania dotyczące prawa pracy nie mogą być włączane do stałego porządku prawnego. Jednocześnie, odnosząc się do kwestii elastyczności rozliczania czasu pracy, podkreślił konieczność wypracowania rozwiązań umożliwiających ochronę pracowników. W tym kontekście zwrócił uwagę na Układy Zbiorowe Pracy nie tylko na poziomie zakładów pracy, ale również na poziomie branży.

Jacek Duraj OPZZ negatywnie odniósł się do propozycji wprowadzenia regulacji wydłużających okresy rozliczeniowe czasu pracy oraz dotyczących pracy zdalnej. Podkreślił, że praca zdalna wykonywana w miejscu zamieszkania pociąga za sobą koszty po stronie pracowników. Zwrócił uwagę na dużą liczbę zwolnień pracowników zatrudnianych przez agencje pracy tymczasowej. Wyraził niepokój związany z niewykazywaniem przez Urzędy Pracy danych dotyczących osób pozostających bez pracy w związku z pandemią.

Grzegorz Pietrzykowski NSZZ „Solidarność” odniósł się do konieczności rozpoczęcia prac w Trójstronnym Zespole Branżowym ds. Branży Motoryzacyjnej. Zaznaczył, że z uwagi na charakter produktu oferowanego przez branżę motoryzacyjną, sektor ten został dotknięty przez kryzys w większym stopniu niż inne gałęzi gospodarki. Poparł propozycje dotyczące stymulowania przez pomoc rządową branży motoryzacyjnej.

Piotr Olbryś NSZZ „Solidarność” wskazał, iż wpływ na problemy pracowników branży motoryzacyjnej, oprócz pandemii koronawirusa, ma również automatyzacja miejsc pracy. Zwrócił uwagę na konieczność ochrony miejsc pracy przy zmianach w Kodeksie pracy. Podkreślił wagę zawierania Układów Zbiorowych Pracy na poziomie branżowym.

Włodzimierz Broda NSZZ „Solidarność” zwrócił uwagę na problemy pracowników branży motoryzacyjnej wynikające z elektryfikacji i automatyzacji miejsc pracy. Zaznaczył, że ewentualne zmiany w prawie pracy należy poddać pod szeroką dyskusję, jednocześnie

wskazując na obawy strony związkowej. Podkreślił wagę rozpoczęcia prac Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. Branży Motoryzacyjnej.

Zygmunt Mierzejewski OPZZ odniósł się do roli dialogu społecznego oraz roli strony rządowej w Radzie Dialogu Społecznego. Zwracając się do strony rządowej, zwrócił uwagę na konieczność przeprowadzenia analiz dotyczących sytuacji w poszczególnych branżach wywołanej pandemią koronawirusa, celem wdrożenia właściwych środków pomocowych. W tym kontekście położył nacisk na kwestię prac Trójstronnych Zespołów Branżowych. Jednocześnie odniósł się do potrzeby poznania przez stronę rządową problemów konkretnych branż, aby możliwe było stworzenie nowej strategii rozwojowej na najbliższe lata.

Mariusz Król NSZZ „Solidarność” zwrócił się do strony rządowej z prośbą o kontynuowanie działań zawartych w pierwszej tzw. Tarczy antykryzysowej. Podkreślił, że działania te pozwoliły na utrzymanie wielu miejsc pracy. Wyraził obawy związane z ewentualnym wprowadzeniem do Kodeksu pracy możliwości wydłużenia okresu rozliczeniowego czasu pracy. Uargumentował, iż proponowane zmiany mogą mieć duży wpływ na zwiększenie zakresu zwolnień oraz obniżaniem wynagrodzeń. Jednocześnie zaznaczył otwartość na rozmowy dotyczące wymienionych sugestii. W odniesieniu do propozycji wprowadzenia dopłat do zakupu nowych samochodów, pozytywnie odniósł się do pomysłu przy zastrzeżeniu ochrony miejsc pracy dzięki jego wprowadzeniu.

Ireneusz Ćwir OPZZ wskazał, że kryzys branży motoryzacyjnej rozpoczął się już w okresie przed pandemią koronawirusa. Zwrócił uwagę, że najbardziej odpowiednim miejscem do rozmów na temat problemów sektora motoryzacyjnego jest właściwy Trójstronny Zespół Branżowy.

Leszek Miętek OPZZ podsumował wypowiedzi członków Zespołu oraz ekspertów wskazując, że najczęściej podnoszoną kwestią była praca Trójstronnego Zespołu Branżowego ds. Branży Motoryzacyjnej. Zwrócił się do przedstawicielki Ministerstwa Rozwoju z prośbą o przekazanie Premier Jadwidze Emilewicz prośby partnerów społecznych dotyczącej rozpoczęcia prac we wskazanym zespole w lipcu br. Jednocześnie zwrócił się do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o przygotowanie sprawozdania z działalności wszystkich Trójstronnych Zespołów Branżowych na temat ostatnich spotkań zespołów oraz ewentualnego uzasadnienia ich nieprzeprowadzenia w przypadku ponad półrocznej przerwy. Zaznaczył, że Konfederacja Lewiatan zobowiązała się do przygotowania projektu stanowiska Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS w sprawie sytuacji w przemyśle motoryzacyjnym. Zaproponował, aby stanowisko było procedowane jako dokument trójstronny.

Uzgodniono:

- *Organizacje prześlą do Biura Rady Dialogu Społecznego do dnia 13 lipca br. wkłady do projektu stanowiska Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS w sprawie sytuacji w przemyśle motoryzacyjnym. Konfederacja Lewiatan, na podstawie przekazanych dokumentów, stworzy projekt stanowiska do dnia 17 lipca br. Następnie dokument zostanie przekazany do ewentualnych uwag oraz, w późniejszym etapie, do głosowania korespondencyjnego członków Zespołu.*
- *Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowuje sprawozdanie z działalności Trójstronnych Zespołów Branżowych oraz, w przypadku braku wyznaczenia przedstawiciela do jego prac ze strony rządowej, ponownie zwróci się do właściwych resortów o jego wyznaczenie.*

Ad. 4

Leszek Miętek OPZZ poruszył kwestię wcześniej procedowanego stanowiska Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym, do którego swoje uwagi przesłało Ministerstwo Aktywów Państwowych. Zwrócił się do strony rządowej z prośbą o wskazanie procedury prac nad stanowiskiem w taki sposób, aby możliwe było przyjęcie dokumentu trójstronnego.

Marek Waleśkiewicz Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego MRPiPS wskazał, że stanowiska Zespołów problemowych RDS zawierające właściwe postulaty, adresowane są do strony rządowej. Jednocześnie podkreślił, że strona rządowa nie przystępuje do stanowisk Zespołów problemowych RDS, natomiast po ich przyjęciu ustosunkowuje się do zawartych w nich postulatów. Wskazał, że aby strona rządowa mogła podpisać stanowisko Zespołu, wszystkie resorty biorące udział w pracach Zespołu musiałyby wyrazić jednolite stanowisko w danej kwestii. Zaproponował, że po wypracowaniu stanowiska Zespołu w sprawie przemysłu motoryzacyjnego, strona rządowa zapozna się z jego zapisami i podejmie decyzje o ewentualnym uczestnictwie w podpisaniu dokumentu.

Leszek Miętek OPZZ zwrócił się do Minister Aliny Nowak z prośbą o koordynację procesu decyzyjnego w zakresie ewentualnego poparcia stanowisk Zespołu przez stronę rządową.

Alina Nowak Podsekretarz Stanu MRPiPS zobowiązała się do koordynacji kwestii ewentualnego poparcia stanowisk Zespołu przez stronę rządową. Zwróciła się z prośbą o przekazywanie dokumentów dotyczących prac Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku

pracy do Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jednocześnie zaznaczyła, że nic nie stoi na przeszkodzie, aby Trójstronne Zespoły Branżowe rozpoczęły pracę. Wyjaśniła procedurę, zgodnie z którą współprzewodniczący Trójstronnego Zespołu Branżowego składa wniosek o zwołanie posiedzenia do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Uzgodniono: po przygotowaniu projektu stanowiska Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego, zostanie on skonsultowany ze stroną rządową celem podjęcia decyzji dotyczącej podpisania dokumentu przez przedstawicieli Rządu w Zespole.

Wojciech Ilnicki NSZZ „Solidarność” jako współprzewodniczący Trójstronnego Zespołu ds. Branży Węgla Brunatnego poinformował o złożeniu wniosku o zwołanie posiedzenia. Jednocześnie wskazał, że kwestia przeglądu pracy Trójstronnych Zespołów Branżowych będzie poruszana również na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. dialogu społecznego Rady Dialogu Społecznego.

Leszek Miętek

/-/

Przewodniczący Zespołu
ds. polityki gospodarczej i rynku pracy

Sporządziła

Aleksandra Kowalczyk

Biuro Rady Dialogu Społecznego

Protokół przyjęto podczas posiedzenia Zespołu w dniu 10 września 2020 r. w formie wideokonferencji